

Ministerstwo
Rozwoju i Technologii

Sposoby na pozbycie się azbestu ze wspólnoty mieszkaniowej

Izabela Drelich-Sikorska

Główny Koordynator Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu
na lata 2009-2032

Departament Gospodarki Niskoemisyjnej

11 stycznia 2024 r.

Ministerstwo
Rozwoju i Technologii

Program wieloletni „Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”

- Przyjęty uchwałą Rady Ministrów nr 122/2009 z dnia 14 lipca 2009 r. i nr 39/2010 z dnia 15 marca 2010 r.
- Kontynuacja realizowanego w latach 2003-2008 „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski”
- Azbest jest **substancją stwarzającą szczególne zagrożenie dla środowiska** i podlega sukcesywnej eliminacji (ustawa – Prawo ochrony środowiska)

www.gov.pl/mrpit

1. Zadania legislacyjne;

2. **Działania edukacyjno-informacyjne** skierowane do dzieci i młodzieży, szkolenia pracowników administracji rządowej i samorządowej oraz organizacji i służb zaangażowanych w realizację POKA, opracowywanie materiałów informacyjnych i edukacyjnych, ocena i promocja technologii uniestwiania włókien azbestu w odpadach azbestowych, organizacja szkoleń, warsztatów, seminariów, konferencji, kongresów i wizyt studialnych;

3. **Zadania w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest** obejmujące: usuwanie wyrobów zawierających azbest z obiektów budowlanych, oczyszczanie terenów nieruchomości, oczyszczanie obiektów użyteczności publicznej, miejsc publicznych, terenów byłych zakładów produkujących wyroby zawierające azbest, budowę składowisk odpadów azbestowych, zadania wspierające, w tym wsparcie finansowe opracowywania programów usuwania wyrobów zawierających azbest na wszystkich szczeblach administracji publicznej;

4. **Monitoring realizacji POKA** poprzez tworzony Elektroniczny System Informacji Przestrzennej monitoringu procesu usuwania wyrobów zawierających azbest – www.bazaazbestowa.gov.pl ;

5. Działania w zakresie ochrony zdrowia

Koordynacja i monitoring Programu

- Działania na szczeblu krajowym, regionalnym, powiatowym i gminnym
- Współpraca między jednostkami samorządu terytorialnego
- Współpraca z organami kontrolnymi
- Baza Azbestowa – jako narzędzie monitoringu realizacji Programu
- Główny Koordynator Programu
- Rada Programowa

Efekty Programu

- Zinwentaryzowano **8,633 mln Mg** wyrobów zawierających azbest (stan na koniec 2022 - 8,505 mln Mg)
- Unieszkodliwiono **1,704 mln Mg** wyrobów zawierających azbest (stan na koniec 2022 - 1,499 mln Mg)
- Dane do Bazy Azbestowej wprowadziło **2471** (na koniec 2022 – 2461) urzędów gminnych, co stanowi prawie **100%** wszystkich gmin;
- Urzędy marszałkowskie wprowadziły dane dotyczące osób prawnych z **2372** (na koniec 2022 – 2308) gmin (96%)
- W Bazie Azbestowej zamieszczono informacje o **1843** programach (na koniec 2022 r.- 1816)

Efekty Programu

- przeszkolenie **196 tys. osób** w zakresie bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest (uczniowie, urzędnicy JST, pracownicy inspekcji pracy, inspekcji sanitarnej, nadzoru budowlanego, studenci)
- realizacja **110 projektów edukacyjno-informacyjnych**, w tym **dofinansowanie 39** projektów realizowanych przez JST
- wsparcie inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest w **1970 gminach** w ramach Konkursu Azbest
- prowadzenie cyklicznych **ogólnopolskich działań** edukacyjno-informacyjnych
- zapewnienie utrzymania i **rozwoju technologicznego Bazy Azbestowej**
www.bazaazbestowa.gov.pl

Efekty Programu

- Wszystkie byłe zakłady produkujące wyroby zawierające azbest **zostały oczyszczone** z azbestu i uporządkowane, w większości jest prowadzona działalność gospodarcza
- Pozytywne **zmiany** w gminach najbardziej zanieczyszczonych azbestem – Szczucin, Ogrodzieniec
- Wykaz dostępnych **składowisk** odpadów azbestowych na www.bazaazbestowa.gov.pl – 33 składowiska
- Systematyczny **wzrost ilości usuwanych** wyrobów zawierających azbest – ok. 200 tys. Mg rocznie

Planowane działania na rok 2024

- Blok 1 – działania legislacyjne
- Blok 2 – działania edukacyjno-informacyjne
- Blok 3 – działania związane z usuwaniem wyrobów zawierających azbest
- Blok 4 – monitoring realizacji Programu
- Blok 5 – działania w zakresie ochrony zdrowia

Blok 1 – Zadania legislacyjne

Prace legislacyjne nad projektem ustawy o wyrobach zawierających azbest

- w związku ze zmianą Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/148/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie azbestu w miejscu pracy

Blok 1 – Zadania legislacyjne

➤ Najistotniejsze zmiany wynikające z dyrektywy to:

- Do 20.12.2029 - wartość dopuszczalnego stężenia włókien azbestu w powietrzu - $0,01 \text{ wł/cm}^3$
- Od 21 grudnia 2029 r. :
 - $0,01 \text{ wł/cm}^3$ (w tym włókna o szerokości mniejszej niż 0,2 mikrometra) albo
 - $0,002 \text{ wł/cm}^3$
- Do 21.12.2029 - możliwość badania stężenia włókien azbestu w powietrzu metodą mikroskopii optycznej
- Od 21.12.2029 - zmiana metody badawczej stężenia włókien azbestu w powietrzu na metodę mikroskopii elektronowej

Blok 1 – Zadania legislacyjne

- **Szkolenia dla pracowników**, którzy są lub mogą być narażeni na włókna azbestu oraz dla pracowników usuwających wyroby zawierające azbest
- **Zezwolenie na usuwanie wyrobów zawierających azbest**
- Publicznie **dostępny wykaz podmiotów**, które uzyskały zezwolenie

Blok 1 – Zadania legislacyjne

Projektowane zmiany w zasadach inwentaryzacji:

- **zniesienie** obowiązku **corocznej** informacji o wyrobach zawierających azbest
- **składanie** deklaracji w przypadku zaistnienia **zmiany danych**
- **rezygnacja** z obowiązku wykonywania oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest

Rejestr jako integralna część Bazy Azbestowej:

- obowiązek uzyskania wpisu do rejestru:
 - ✓ przez wykonawców prac polegających na usuwaniu i zabezpieczeniu wyrobów zawierających azbest
 - ✓ przez jednostki prowadzące szkolenia w zakresie usuwania i zabezpieczania wyrobów zawierających azbest
- DYREKTYWA: wprowadzenie procedury uzyskiwania zezwoleń na usuwanie wyrobów zawierających azbest i wykazu tych podmiotów

Blok 1 – Zadania legislacyjne

Obowiązek usuwania i wyjątki od usuwania:

- enumeratywne wskazanie przypadków, gdy wyroby zawierające azbest **mogą pozostać jedynie zabezpieczone w sposób trwały**, przy zachowaniu generalnego obowiązku usunięcia tych wyrobów, tj.:
 - ✓ podziemne **instalacje** ciepłownicze, elektroenergetyczne i wyłączone z eksploatacji podziemne instalacje wodociągowe i kanalizacyjne
 - ✓ **drogi** utwardzone odpadami,
 - ✓ możliwość trwałego zabezpieczenia wyrobów zawierających azbest **będących płytami warstwowymi lub płytami żeberkowymi** znajdujących się w ścianie lub w pokryciach warstwowych połączonych trwale ze ścianą osłonową budynku

Blok 1 – Zadania legislacyjne

Baza Azbestowa:

- jako narzędzie do kompleksowego monitoringu procesu oczyszczania kraju z azbestu
- wskazanie **zakresu informacji** zgromadzonych w Bazie Azbestowej, nieodpłatnie ogólnodostępnych
- określenie **grup podmiotów** uprawnionych do korzystania z Bazy Azbestowej wraz ze wskazaniem zakresu ich dostępu do danych

Blok 1 – Zadania legislacyjne

Programy usuwania wyrobów zawierających azbest:

- wprowadzenie obowiązku dla jednostek samorządu terytorialnego w zakresie opracowania programów usuwania wyrobów zawierających azbest i ich aktualizacji

Blok 1 – Zadania legislacyjne

Finansowanie usuwania wyrobów zawierających azbest:

- wprowadzenie zasad finansowania procesu usuwania wyrobów zawierających azbest
- wprowadzenie zachęt finansowych dla obywateli
- uwzględnienie finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest w innych przepisach/programach

Blok 1 – Zadania legislacyjne

Ochrona zdrowia:

- ustalenie zasad opieki socjalnej i zdrowotnej **dla obecnych** pracowników zatrudnionych przy pracach związanych z usuwaniem lub zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest narażonych na działanie azbestu
- pozostawienie zasad opieki socjalnej i zdrowotnej **dla byłych** pracowników zakładów wymienionych w obecnej ustawie

Działania MRiT w ramach Bloku 2, 3 i 4 – 2024 r.

Budżet 1,8 mln zł:

➤ Blok 2:

- ✓ **Działania edukacyjno-informacyjne** na szczeblu krajowym
- ✓ W ramach Konkursu Azbest **dla JST** - dotacje dla JST na działania edukacyjno-informacyjne

➤ Blok 3 :

- ✓ W ramach Konkursu Azbest dla JST - dotacje dla JST na wykonanie lub aktualizację **inwentaryzacji** wyrobów zawierających azbest

➤ Blok 4:

- ✓ Utrzymanie i rozwój technologiczny **Bazy Azbestowej**

Ministerstwo
Rozwoju i Technologii

Blok 4 – Monitoring realizacji Programu – Baza Azbestowa

Świadczenie usług utrzymania i rozwoju systemu Bazy Azbestowej

Wykonawca: SmallGIS Sp. z o.o.

Cel:

- utrzymanie systemu Baza Azbestowa w okresie 12 miesięcy
- rozwój technologiczny i funkcjonalny Bazy Azbestowej

www.gov.pl/mrpit

Zasady dotyczące inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest

- **Osoba fizyczna** – do wójta, burmistrza lub prezydenta miasta
- **Przedsiębiorca, JST, osoba prawna** – do marszałka województwa
- Coroczna aktualizacja danych **do 31 stycznia każdego roku**
- Informacja o wyrobach i odpadach zawierających azbest wypełniania przez właściciela nieruchomości z wyrobami azbestowymi:
 - numer działki ewidencyjnej i obrębu ewidencyjnego (TERYT)
 - ilości posiadanych wyrobów
 - stopień pilności – wynikający z oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest
 - rodzaj zabudowy
 - przewidywany termin usunięcia wyrobów
 - ilość odpadów przekazanych do unieszkodliwienia

Rozporządzenie Ministra gospodarki z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania wyrobów zawierających azbest oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane wyroby zawierające azbest (Dz. U. z 2011 r. Nr 8, poz. 31)

Zasady dotyczące inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest

- **Wprowadzanie danych do Bazy Azbestowej**
 - od osób fizycznych - wójt, burmistrz lub prezydent miasta
 - od osób prawnych – marszałek województwa
- **Coroczne przesyłanie raportu** do marszałka województwa za pośrednictwem Bazy Azbestowej **do 31 marca każdego roku**
- **Aktualizacja danych i ich weryfikacja** w Bazie Azbestowej, także w ramach działań administratora Bazy Azbestowej
- Aktualizacja **informacji o programach** usuwania wyrobów zawierających azbest
- Aktualizacja **informacji o składowiskach** odpadów azbestowych – marszałek województwa

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2009 r. w sprawie sposobu przedkładania marszałkowi województwa informacji o występowaniu substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska (Dz. U. tj. z 2015 r. poz. 1450)

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez marszałka województwa rejestru wyrobów zawierających azbest (Dz. U. z 2013 r. poz. 25)

Blok 4 – Monitoring realizacji Programu – Baza Azbestowa

Zestawienie statystyczne

Wyszukiwanie zaawansowane

>> Masa wszystkich wyrobów w kg - zwiń ^

Lp.	zinwentaryzowane			unieszkodliwione			pozostałe do unieszkodliwienia		
	razem	osoby fizyczne	osoby prawne	razem	osoby fizyczne	osoby prawne	razem	osoby fizyczne	osoby prawne
1	8 633 443 840	7 839 426 461	794 017 379	1 703 565 338	1 537 846 094	165 719 243	6 929 906 542	6 301 608 407	628 298 135

>> Masa wyrobów w kg wg rodzaju - rozwiń v

>> Masa wyrobów w kg wg województw - rozwiń v

>> Masa wyrobów w kg wg powiatów - rozwiń v

>> Masa wyrobów w kg wg gmin - rozwiń v

Blok 4 – Monitoring realizacji Programu – Baza Azbestowa

Wyszukiwanie zaawansowane

Województwo:

MAZOWIECKIE (14) ▼

Powiat:

garwoliński (1403) ▼

Gmina:

Łaskarzew (140306) ▼

Wyczyść filtr

Filtry	Filtrowane pole	Operator	Wartość	Opcje
	Wybierz ▼	Wybierz ▼		Czyść

Dodaj kolejne pole filtrowania

Generuj zestawienie statystyczne

Ministerstwo
Rozwoju i Technologii

Blok 4 – Monitoring realizacji Programu – Baza Azbestowa

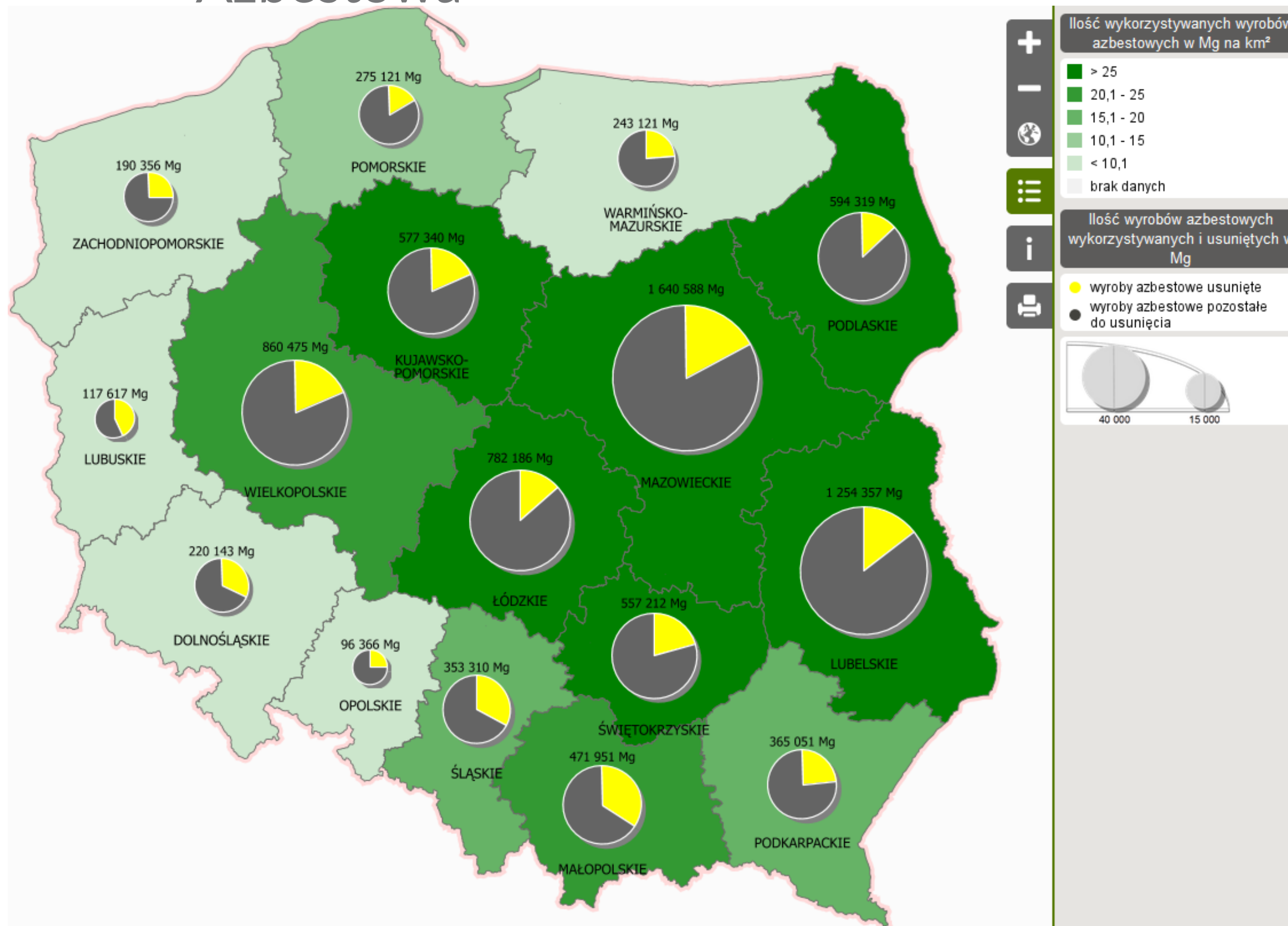

www.gov.pl/mrpit

Blok 4 – Monitoring realizacji Programu – Baza Azbestowa

Blok 4 – Monitoring realizacji Programu – Baza Azbestowa

GeoAzbest

Elektroniczny System Informacji Przestrzennej do monitorowania realizacji „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”

[Geoserwis](#)[Analizy](#)[Raporty](#)[Pomoc](#)

Baza
Azbestowa

[Zaloguj](#)

MAZOWIECKIE

piaseczyński

wybierz gminę

Analiza

woj. pow. gmi.

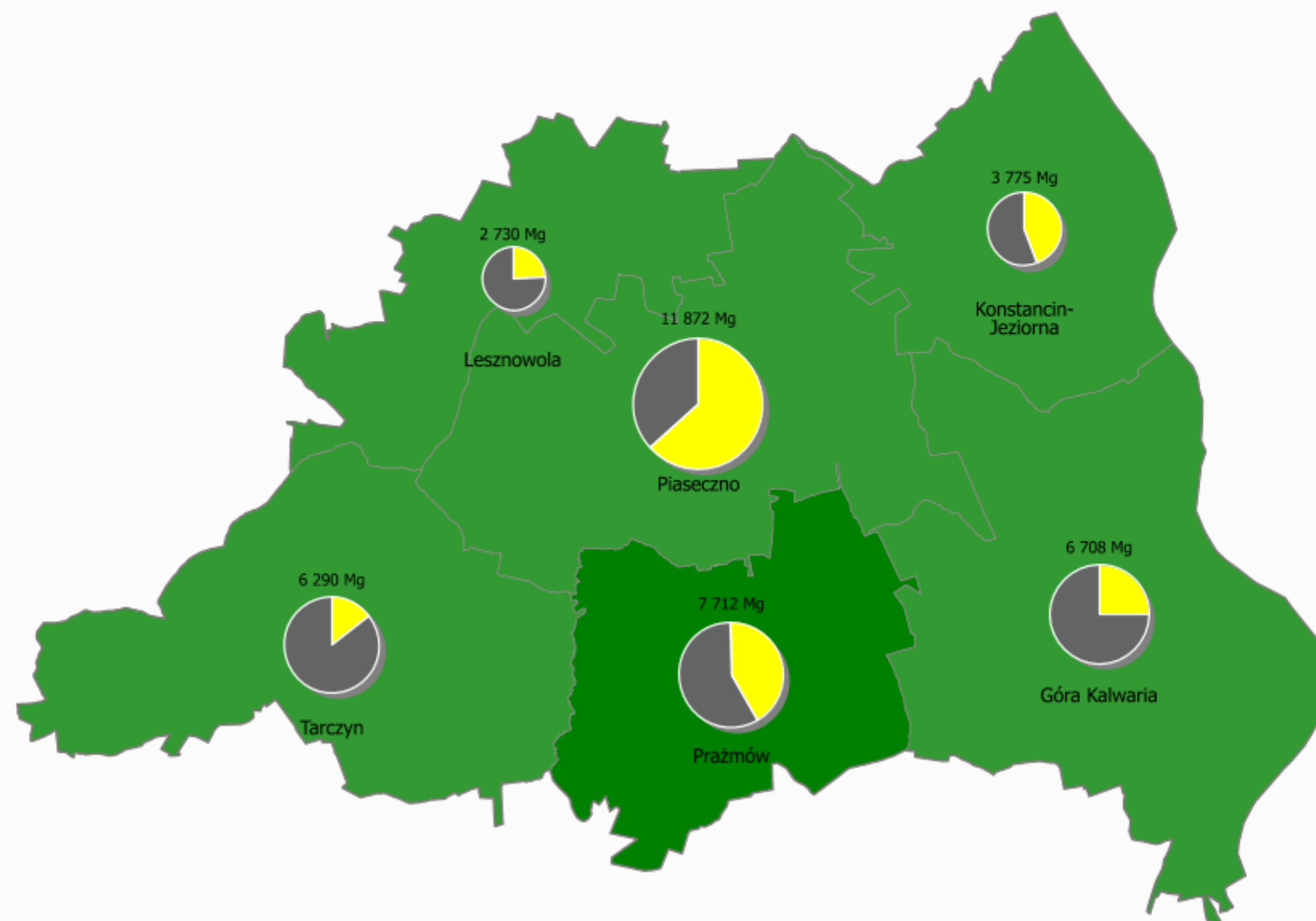
Wyroby azbestowe
zinwentaryzowane oraz
usunięte

Wyroby azbestowe wg
stopnia pilności ich
usunięcia

Wyroby azbestowe wg
planowanego okresu ich
usunięcia

Liczba wyrobów
azbestowych

Struktura własności
wyrobów azbestowych

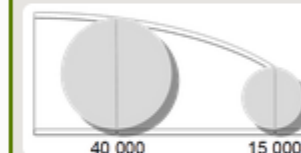

Ilość wykorzystywanych wyrobów
azbestowych w Mg na km²

- > 50
- 25,1 - 50
- 10,1 - 25
- 5,1 - 10
- < 5,1
- brak danych

Ilość wyrobów azbestowych
wykorzystywanych i usuniętych w
Mg

- wyroby azbestowe usunięte
- wyroby azbestowe pozostałe
do usunięcia

Blok 4 – Monitoring realizacji Programu – Baza Azbestowa

GeoAzbest

Elektroniczny System Informacji Przestrzennej do monitorowania realizacji „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”

Geoserwis Analizy **Raporty** Pomoc

Baza
Azbestowa

Zaloguj

Województwo	Ilość zinwentaryzowana [Mg]	Ilość usunięta [Mg]
DOLNOŚLĄSKIE	220 143,035	70 710,375
KUJAWSKO-POMORSKIE	577 339,534	107 520,770
LUBELSKIE	1 254 357,138	180 980,524
LUBUSKIE	117 616,965	50 451,969
ŁÓDZKIE	782 185,943	106 000,364
MAŁOPOLSKIE	471 950,254	160 831,561
MAZOWIECKIE	1 640 593,658	283 603,818
OPOLSKIE	96 366,354	23 968,428
PODKARPACKIE	365 051,237	85 629,544
PODLASKIE	594 319,575	79 668,804
POMORSKIE	275 121,452	46 027,715
ŚLĄSKIE	353 309,824	116 253,057
ŚWIĘTOKRZYSKIE	557 207,928	114 502,300
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	243 120,839	58 400,103
WIELKOPOLSKIE	860 474,495	160 551,232
ZACHODNIOPOMORSKIE	190 356,240	48 944,163

Blok 4 – Monitoring realizacji Programu – Baza Azbestowa

GeoAzbest

Elektroniczny System Informacji Przestrzennej do monitorowania realizacji „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”

[Geoserwis](#)[Analizy](#)[Raporty](#)[Pomoc](#)

Baza
Azbestowa

[Zaloguj](#)

Województwo	Łącznie [szt.]	Wprowadzonych w 2024 r. [szt.]	Wprowadzonych w 2023 r. [szt.]	Wprowadzonych w 2022 r. [szt.]	Wprowadzonych w 2021 r. [szt.]	Wprowadzonych w 2020 r. [szt.]	Wprowadzonych przed 2020 r. [szt.]
DOLNOŚLĄSKIE	77 755	4 286	2 656	2 565	2 024	2 006	64 218
KUJAWSKO-POMORSKIE	219 668	4 388	4 187	6 018	10 280	11 698	183 097
LUBELSKIE	560 673	8 369	6 845	7 310	12 093	29 751	496 305
LUBUSKIE	40 607	1 438	559	1 296	1 357	624	35 333
ŁÓDZKIE	312 073	4 469	4 014	8 419	6 048	6 183	282 940
MAŁOPOLSKIE	222 866	9 878	6 406	4 062	4 819	12 001	185 700
MAZOWIECKIE	657 932	9 796	14 921	32 426	18 388	31 464	550 937
OPOLSKIE	44 866	814	608	611	471	1 967	40 395
PODKARPACKIE	180 414	3 448	3 554	4 232	3 911	4 553	160 716
PODLASKIE	216 321	1 949	1 582	5 324	4 837	5 240	197 389
POMORSKIE	99 151	3 996	4 012	2 625	2 641	993	84 884
ŚLĄSKIE	132 593	3 046	4 586	2 043	3 681	7 134	112 103
ŚWIĘTOKRZYSKIE	290 047	5 377	2 850	8 102	6 503	5 036	262 179
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	89 085	1 230	2 300	2 367	4 627	6 665	71 896
WIELKOPOLSKIE	308 418	10 412	11 011	11 032	13 180	18 230	244 553
ZACHODNIOPOMORSKIE	69 147	1 617	3 552	2 570	1 564	2 317	57 527

Ministerstwo
Rozwoju i Technologii

Blok 4 – Monitoring realizacji Programu – Baza Azbestowa

GeoAzbest

Elektroniczny System Informacji Przestrzennej do monitorowania realizacji „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”

Geoserwis Analizy **Raporty** Pomoc

Baza
Azbestowa

Zaloguj

Gmina		Typ własności wyrobów	Własność osób fizycznych	Ilość wyrobów [Mg]	Własność osób prawnych	Ilość wyrobów [Mg]
Powiat: Ostrołęka (woj. MAZOWIECKIE)						
Ostrołęka - gmina miejska		fizyczne i prawne	1 468	2 217,204	98	86,603
			1 468	2 217,204	98	86,603
Powiat: Płock (woj. MAZOWIECKIE)						
Płock - gmina miejska		fizyczne i prawne	1 153	1 308,273	81	1 021,389
			1 153	1 308,273	81	1 021,389
Powiat: Radom (woj. MAZOWIECKIE)						
Radom - gmina miejska		fizyczne i prawne	1 440	1 297,715	54	184,498
			1 440	1 297,715	54	184,498
Powiat: Siedlce (woj. MAZOWIECKIE)						
Siedlce - gmina miejska		fizyczne i prawne	2 835	1 172,293	193	146,391
			2 835	1 172,293	193	146,391
Powiat: Warszawa (woj. MAZOWIECKIE)						
Warszawa - gmina miejska		brak danych	0	0,000	0	0,000
			0	0,000	0	0,000
Powiat: białobrzeski (woj. MAZOWIECKIE)						
Białobrzegi		fizyczne i prawne	1 707	2 113,290	10	27,461
Promna		fizyczne i prawne	3 173	4 260,126	3	2,325
Radzanów		fizyczne i prawne	2 871	5 495,218	2	9,240
Stara Błotnica		fizyczne i prawne	2 733	4 688,640	17	49,440
Stromiec		fizyczne i prawne	1 824	3 356,689	23	31,313
Wyśmierzyce		fizyczne i prawne	2 275	5 654,137	6	10,376
			14 583	25 568,100	61	130,155
Powiat: ciechanowski (woj. MAZOWIECKIE)						
Ciechanów		fizyczne i prawne	2 368	3 540,473	4	9,510
Ciechanów - gmina miejska		fizyczne i prawne	1 161	1 350,193	33	80,837
Głinojeck		fizyczne i prawne	1 082	2 542,519	30	266,023
Gołymień-Ośrodek		fizyczne i prawne	841	4 792,817	5	47,385
Grudusk		fizyczne i prawne	1 538	3 189,105	11	100,145
Oirzeń		fizyczne i prawne	2 527	4 653,810	28	32,385

☒ grupowanie

Pobierz raport XLS

Pobierz raport PDF

Pobierz raport CSV

MAZOWIECKIE

wybierz powiat

wybierz gminę

Analiza

woj

pow

gmi

Liczba wyrobów
azbestowych

■

■

■

Liczba wyrobów
azbestowych (os.
fizyczne)

■

■

■

Liczba wyrobów
azbestowych (os.
prawne)

■

■

■

Liczba
zinventoryzowanych
wyrobów azbestowych
wg rodzaju obiektu

■

■

■

Liczba
zinventoryzowanych
wyrobów azbestowych
wg rodzaju obiektu (os.
fizyczne)

■

■

■

Liczba
zinventoryzowanych
wyrobów azbestowych
wg rodzaju obiektu (os.
prawne)

■

■

■

Liczba wyrobów
azbestowych do
usunięcia wg rodzaju
obektu

■

■

■

Liczba wyrobów
azbestowych do
usunięcia wg rodzaju
obektu (os. fizyczne)

■

■

■

Liczba wyrobów
azbestowych do
usunięcia wg rodzaju
obektu (os. prawne)

■

■

■

Struktura własności
wyrobów azbestowych

Blok 4 – Monitoring realizacji Programu – Baza Azbestowa

Firmy

Ministerstwo Rozwoju i Technologii oraz SmallGIS Sp. z o.o. nie ponoszą odpowiedzialności za dane firm prezentowanych na stronie www.bazaazbestowa.gov.pl, ani za skutki wynikłe z ich wykorzystania.

Opcje wyświetlania ▼

Lp.	Nazwa ++	Województwo ++	Powiat ++	Gmina ++	Miejscowość ++	Zakres działalności	Opcje
		Wybierz				Wybierz	🔍 ✕
1.	"AKS-POL" S.C. SKORCZYŃSCY KRYSZTOF SKORCZYŃSKI, IRENA SKORCZYŃSKA	MAŁOPOLSKIE	Tarnów	Tarnów (gmina miejska)	Tarnów	Usuwanie wyrobów zawierających azbest, Zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest, Transport odpadów zawierających azbest, Inwentaryzacja wyrobów zawierających azbest	🗨
2.	"IMAK" Krzysztof Szymczak	ŁÓDZKIE	Skierniewice	Skierniewice (gmina miejska)	Skierniewice	Usuwanie wyrobów zawierających azbest, Zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest, Transport odpadów zawierających azbest	🗨
3.	"PRO-EKO SERWIS" SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	MAZOWIECKIE	gostyniński	Gostynin (gmina miejska)	Bierzewice	Usuwanie wyrobów zawierających azbest, Zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest, Transport odpadów zawierających azbest, Usługi w zakresie identyfikacji azbestu w wyrobach	🗨
4.	"RAMID Sp. z o.o. Sp. k"	MAZOWIECKIE	Warszawa	Warszawa (gmina miejska, miasto stołeczne)	Warszawa	Usuwanie wyrobów zawierających azbest, Zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest, Transport odpadów zawierających azbest, Usługi w zakresie identyfikacji azbestu w wyrobach, Oznaczanie azbestu w środowisku i środowisku pracy, Inwentaryzacja wyrobów zawierających azbest	🗨
5.	"ŚRODOWISKO I INNOWACJE" SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	MAZOWIECKIE	Warszawa	Warszawa (gmina miejska, miasto stołeczne)	Warszawa	Usuwanie wyrobów zawierających azbest, Zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest, Transport odpadów zawierających azbest	🗨
6.	AnECO Adam Nowicki	WIELKOPOLSKIE	poznański	Suchy Las (gmina wiejska)	Złotniki	Usuwanie wyrobów zawierających azbest, Zabezpieczanie wyrobów zawierających	🗨

Blok 4 – Monitoring realizacji Programu – Baza Azbestowa

Składowiska

Opcje wyświetlania ▼

Lp.	Województwo ++	Powiat ++	Gmina ++	Miejscowość ++	Rodzaj ++	Opcje
	Wybierz ▼				Ogólnodostępne ▼	Q X
1.	DOLNOŚLĄSKIE	kłodzki	Radków (gmina miejsko-wiejska)	Ścinawka Dolna	Ogólnodostępne	
2.	DOLNOŚLĄSKIE	trzebnicki	Trzebnica	Marcinowo	Ogólnodostępne	
3.	DOLNOŚLĄSKIE	polkowicki	Polkowice	Trzebcz	Ogólnodostępne	
4.	KUJAWSKO-POMORSKIE	radziejowski	Piotrków Kujawski	Bycz	Ogólnodostępne	
5.	KUJAWSKO-POMORSKIE	świecki	Pruszcz	Małociechowo	Ogólnodostępne	
6.	LUBELSKIE	chełmski	Chełm	Srebrzyszcze	Ogólnodostępne	
7.	LUBELSKIE	kraśnicki	Kraśnik	Lasy	Ogólnodostępne	
8.	LUBUSKIE	Gorzów Wielkopolski	Gorzów Wielkopolski	Gorzów Wielkopolski	Ogólnodostępne	
9.	ŁÓDZKIE	wieluński	Biała	Młynisko	Ogólnodostępne	
10.	ŁÓDZKIE	rawski	Rawa Mazowiecka	Pukinin	Ogólnodostępne	
11.	ŁÓDZKIE	radomskiego	Radomsko	Płoszów	Ogólnodostępne	
12.	MAŁOPOLSKIE	Tarnów	Tarnów (gmina miejska)	Tarnów	Ogólnodostępne	
13.	MAŁOPOLSKIE	olkuski	Bolesław	Ujków Stary	Ogólnodostępne	
14.	MAŁOPOLSKIE	Tarnów	Tarnów (gmina miejska)	Tarnów	Ogólnodostępne	
15.	MAŁOPOLSKIE	oświęcimski	Oświęcim	Oświęcim	Ogólnodostępne	
16.	MAZOWIECKIE	sierpecki	Sierpc	Rachocin	Ogólnodostępne	
17.	PODKARPACKIE	ropczycko-sędziszowski	Ostrów	Kozodrza	Ogólnodostępne	
18.	PODKARPACKIE	lubaczowski	Oleszyce	Futory	Ogólnodostępne	
19.	PODLASKIE	łomżyński	Miastkowo	Czartoria	Ogólnodostępne	
20.	PODLASKIE	zambrowski	Zambrów	Czerwony Bór	Ogólnodostępne	

« 1 2 »

Blok 4 – Monitoring realizacji Programu – Baza Azbestowa

Programy usuwania azbestu

Opcje wyświetlania ▼

Lp.	Województwo ++	Powiat ++	Gmina ++	Rodzaj gminy ++	Status ++	Okres obowiązywania		Link
						Od ++	Do ++	
	Wybierz ▼			Wybierz ▼	Wybierz ▼	RRRR-MM-DD	RRRR-MM-DD	🔍 ✕
1.	DOLNOŚLĄSKIE	złotoryjski	Świerzawa	miejsko-wiejska	Program realizowany	2010-10-27	2032-12-31	Link
2.	DOLNOŚLĄSKIE	lubiński	Lubin	wiejska	Program realizowany	2015-12-16	2032-12-31	Link
3.	DOLNOŚLĄSKIE	lubański	Lubań	miejska	Program uchwalony	2011-05-31	2037-12-31	Link
4.	DOLNOŚLĄSKIE	oleśnicki	Twardogóra	miejsko-wiejska	Program realizowany	2009-05-29	2032-12-31	Link
5.	DOLNOŚLĄSKIE	lubański	Leśna	miejsko-wiejska	Program realizowany	2011-11-29		Link
6.	DOLNOŚLĄSKIE	wrocławski	Kąty Wrocławskie	miejsko-wiejska	Program uchwalony	2012-04-10	2031-12-31	Link
7.	DOLNOŚLĄSKIE	ząbkowicki	Ząbkowice Śląskie	miejsko-wiejska	Program realizowany	2018-02-09	2032-12-31	Link
8.	DOLNOŚLĄSKIE	średzki	Kostomłoty	wiejska	Program uchwalony	2012-04-24	2032-12-31	
9.	DOLNOŚLĄSKIE	głogowski	Głogów	wiejska	Program uchwalony	2012-12-20	2032-12-31	Link
10.	DOLNOŚLĄSKIE	jaworski	Paszowice	wiejska	Program realizowany			Link
11.	DOLNOŚLĄSKIE	wrocławski	Jordanów Śląski	wiejska	Projekt programu	2011-11-01	2032-12-31	Link
12.	DOLNOŚLĄSKIE	oleśnicki	Oleśnica	miejska	Program uchwalony	2012-09-28	2032-12-31	Link
13.	DOLNOŚLĄSKIE	jaworski	Mściwojów	wiejska	Program realizowany	2011-11-28	2032-12-31	Link

Blok 5 – Zadania w zakresie oceny narażenia i ochrony zdrowia

Badania stężeń włókien azbestu w powietrzu w latach 2004-2013:

- pomiary w 949 gminach w Polsce
- 1634 punkty pomiarowe
- niskie stężenia włókien azbestu w powietrzu (do 400 wł/m³) odnotowano w 38% punktów
- umiarkowane stężenia, za które można przyjąć przedział 400-1000 wł/m³ w 44% punktów
- wysokie, tj. powyżej 1000 wł/m³ w 18% punktów

Średnie stężenie włókien azbestu - 492 wł/m³.

Blok 5 – Zadania w zakresie oceny narażenia i ochrony zdrowia

- Wdrożenie programu „**Amiantus**” zwiększyło wykrywalność patologii związanych z narażeniem na działanie azbestu i zapewniło wiarygodne raportowanie o zawodowych chorobach azbestozależnych w Polsce.
- Przypadki chorób zawodowych spowodowanych narażeniem na azbest są praktycznie jedynym źródłem informacji o skutkach zdrowotnych oddziaływania azbestu.
- Monitorowanie zapadalności na zawodowe choroby azbestozależne umożliwia określanie zarówno trendów, jak i wielkości zagrożenia.
- Badania prowadzi 13 ośrodków medycyny pracy.
- W 2021 r. przebadano **1111 byłych pracowników zakładów**, które stosowały azbest w produkcji.

Zasady usuwania wyrobów zawierających azbest

- Weryfikacja miejsca prac pod kątem zawartości substancji niebezpiecznych
- Informacja o planowanych pracach remontowych/ rozbiórkowych – harmonogram prac na osiedlu/ulicy
- Dbanie o bezpieczeństwo pracowników
- Dbanie o bezpieczeństwo mieszkańców i osób postronnych
- Zabezpieczenie placu prac remontowych/rozbiórkowych przed dostępem osób trzecich

Zasady usuwania wyrobów zawierających azbest

- Przygotowanie do wdrożenia **nowych przepisów zmienianej Dyrektywy Parlamentu Europejskiej i Rady w sprawie charakterystyki energetycznej budynków**
 - ✓ Uwzględnianie usuwania wyrobów zawierających azbest oraz kosztów z tym związanych jako działań i kosztów kwalifikowanych w różnych programach dotyczących remontów i termomodernizacji budynków
 - ✓ Modernizacja istniejących budynków **poprzez poprawę ich efektywności energetycznej wraz z usuwaniem azbestu** i innych szkodliwych substancji podczas tych działań
 - ✓ Remonty i termomodernizacje budynków powinny być jak najbardziej kompleksowe, tak, aby ograniczać koszty ponownych remontów oraz ponownego zanieczyszczenia środowiska podczas tych prac.

Zasady usuwania wyrobów zawierających azbest

- Zabudowa (zamknięcie) przestrzeni
- Pokrycie wyrobów lub powierzchni zawierających azbest szczelną powłoką z głęboko penetrujących środków wiążących azbest
- Wyeliminowanie obróbki mechanicznej przy pracach zabezpieczających
- Zgłoszenie prac do inspekcji sanitarnej, inspekcji pracy i organu nadzoru budowlanego z 7-dniowym wyprzedzeniem
- Decyzje w zakresie gospodarki odpadami
- Przeszkoleni pracownicy
- Szczegółowy plan prac

Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. z 2004 r. Nr 71, poz. 649 i z 2010 r. nr 162, poz. 1089)

Zasady usuwania wyrobów zawierających azbest

- Izolacja od otoczenia obszaru prac
- Ogrodzenie terenu prac
- Umieszczenie tablic informacyjnych
- Środki techniczne ograniczające emisję azbestu
- Zabezpieczenie przed pyleniem w obiekcie
- Codzienne usuwanie pozostałości pyłu azbestowego
- Izolacja pomieszczeń

Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. z 2004 r. Nr 71, poz. 649 i z 2010 r. nr 162, poz. 1089)

Zasady usuwania wyrobów zawierających azbest

- Zespoły szczelnych pomieszczeń do oczyszczenia pracowników (Komory dekontaminacyjne)
- Nawilżanie wyrobów wodą
- Utrzymywanie przez cały czas pracy wyrobów azbestowych w stanie wilgotnym
- Demontaż całych wyrobów, bez uszkodzania
- Odspajanie wyrobów za pomocą narzędzi ręcznych lub wolnoobrotowych wyposażonych w miejscowe instalacje odciągające powietrze
- Kontrolny monitoring powietrza w środowisku pracy
- Codzienne zabezpieczanie zdemontowanych wyrobów

Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. z 2004 r. Nr 71, poz. 649 i z 2010 r. nr 162, poz. 1089)

Zasady usuwania wyrobów zawierających azbest

Odpady azbestowe:

- Przepisy o przewozie towarów niebezpiecznych
- Oznakowanie odpadów azbestowych
- Szczelne opakowanie w folię polietylenową o grubości min. 0,2 mm (o gęstości $> 1000 \text{ kg/m}^3$)
- Zestalenie przy użycie cementu i szczelne opakowanie (o gęstości $< 1000 \text{ kg/m}^3$)
- Stan wilgotny podczas przygotowania do transportu
- Magazynowanie w osobnych miejscach

Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. z 2004 r. Nr 71, poz. 649 i z 2010 r. nr 162, poz. 1089)

Zasady usuwania wyrobów zawierających azbest

- Obowiązki pracodawcy zatrudniającego pracowników przy zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów albo innych materiałów zawierających azbest:
 - ✓ ocena ryzyka zawodowego
 - ✓ kontrola stopnia narażenia pracowników na działanie pyłu azbestowego
 - ✓ szkolenie pracowników w zakresie bhp
 - ✓ zminimalizowanie liczby osób przydzielonych do prac w kontakcie z azbestem
 - ✓ ograniczenie lub eliminacja emisji pyłów przez stosowanie odpowiednich maszyn, sprzętu i metody pracy
- Odzież, obuwie robocze, środki ochrony indywidualnej (odzież ochronna i środki ochrony układu oddechowego)
- Wymiana środków ochrony układu oddechowego
- Oczyszczanie z pyłu odzieży ochronnej i środków ochrony indywidualnej
- Przechowywanie wyłącznie w wyznaczonym miejscu, wykluczającym kontakt z odzieżą własną pracowników
- Uprzątnięcie terenu

Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 14 października 2005 r. w sprawie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest oraz programu szkolenia w zakresie bezpiecznego użytkowania takich wyrobów (Dz. U. z 2005 r. Nr 216, poz. 1824)

Zasady usuwania wyrobów zawierających azbest

- Wykorzystywanie azbestu dopuszcza się do 31 grudnia 2032 r.
- Widoczne uszkodzenia – usunięcie
- Pomieszczenia – coroczny plan kontroli jakości powietrza obejmujący pomiary stężenia azbestu
- Przekroczenie dopuszczalnych stężeń – zakaz dalszego wykorzystywania instalacji lub urządzenia
- Oczyszczenie z azbestu instalacji i urządzeń
- **Rury a-c - możliwość pozostawienia w ziemi bez usuwania, ale pod następującymi warunkami:**
 - ✓ brak narażenia na kontakt z azbestem podczas czynności obsługowych użytkowanych instalacji infrastrukturalnych
 - ✓ oznakowanie
 - ✓ zaznaczanie w planach sytuacyjnych i dokumentacji technicznej pozostawionych instalacji
 - ✓ oczyszczanie elementów infrastruktury, w których jest możliwy kontakt człowieka z azbestem

Rozporządzenie Ministra gospodarki z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania wyrobów zawierających azbest oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane wyroby zawierające azbest (Dz. U. z 2011 r. Nr 8, poz. 31)

Zasady usuwania wyrobów zawierających azbest

Drogi utwardzone odpadami azbestowymi - możliwość zabezpieczanie powierzchni drogi bez usuwania azbestu, ale pod warunkami:

- ✓ plan kontroli nawierzchni i pobocza drogi
- ✓ oznakowanie dróg niezabezpieczonych
- ✓ zaznaczanie w planach sytuacyjnych i dokumentacji technicznej
- ✓ obowiązek sporządzania rocznych planów kontroli nawierzchni i pobocza drogi
- ✓ w przypadku naruszenia nawierzchni zabezpieczonej drogi i jej pobocza – dalsze wykorzystywanie drogi możliwe po przeprowadzeniu skutecznych działań zabezpieczających przed emisją włókien azbestu
- ✓ informacja o rozmieszczeniu dróg, o braku emisji włókien azbestu – w urzędzie gminy i na stronie internetowej urzędu gminy

Rozporządzenie Ministra gospodarki z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania wyrobów zawierających azbest oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane wyroby zawierające azbest (Dz. U. z 2011 r. Nr 8, poz. 31)

Finansowanie usuwania wyrobów zawierających azbest

- NFOŚiGW i WFOŚiGW – program 2019-2024, alokacja 110 mln zł, wydłużone terminy na podpisywanie umów i kwalifikowalność wydatków
- Wsparcie dla rolników w ramach KPO - Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030
 - ✓ NFOŚiGW uruchomił dodatkowy nabór dla WFOŚiGW na wsparcie tego działania pn. „Przedsięwzięcia w zakresie zbierania, transportu oraz unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest realizowane w gospodarstwach rolnych”
- Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (PS WPR)
 - ✓ Inwestycje w gospodarstwach rolnych w zakresie OZE i poprawy efektywności energetycznej
- Krajowa Polityka Miejska 2030 – Wyzwanie V – Poprawa jakości środowiska przyrodniczego w miastach
 - ✓ Uwzględnianie we wszystkich działaniach poprawiających efektywność energetyczną budynków usuwania wyrobów zawierających azbest i zastępowania ich wyrobami bezazbestowymi

Finansowanie usuwania wyrobów zawierających azbest

- Bank Gospodarstwa Krajowego
- NFOŚiGW, WFOŚiGW
- Urzędy Marszałkowskie - wsparcie w programach regionalnych w perspektywie finansowej 2021-2027
- ✓ wydatki związane z transportem azbestu na składowisko oraz koszty oddania wyrobów azbestowych na składowisko są dopuszczane do finansowania zgodnie z Rozporządzeniem w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności 2021/1058 na podstawie art. 7.1 (f)

Ministerstwo
Rozwoju i Technologii

Dziękuję za uwagę

www.gov.pl/mrpit

